

TASEMNICI NECHUTNÁ ČESNEK

Ředitel Parazitologického ústavu AV ČR Julius Lukeš své bádání testuje také na svém těle. Snědl larvu potápníka, nechal se kousnout mouchou tse-tse nebo si nechal přečíst svůj genom a určit bakterie, které má ve střevě. Teď hostí tamtéž i tasemnice.

□ BÁRA PROCHÁZKOVÁ / FOTO KAREL CUDLÍN

Jaký je to pocit mít ve střevě tasemnice?

Vlastně o ní vůbec nevím, nemám ani žádné zdravotní problémy.

Vajíčka tasemnic jste spolkl před rokem, jak vypadá teď?

V mých střevěch jsou patrně tři velké tasemnice, které by teď podle údajů v literatuře měly být dlouhé tři až čtyři metry, podle počtu vylučovaných (mikroskopických) vajíček tipuji, že mají celkem něco mezi osmi a deseti metry. Pak mám ve střevěch ještě nějaké exotické tasemnice, to je asi z Číny, kde jsem jedl brouky. Ty ale mají jen několik centimetrů.

Rozmnožují se?

To ne, snědl jsem vývojové stadium, které neumožňuje další rozmnožování. Mimochodem, přesně to se může stát komu-

koli po snědení syrové ryby. Tento typ tasemnice se ve Švýcarsku v posledních deseti letech rozšířil, protože se stalo módní jíst sladkovodní suši. Například v Japonsku má podobné tasemnice ve střevěch spousta lidí.

Co tasemnici nejvíce chutná?

Tasemnice má ráda všechno, živí se natrávenou potravou a přijímá potravu celým povrchem svého těla. Nemá ale ráda velké množství česneku, ten se také dříve jedl pro odčervení. A funguje to. Nedávno jsem snědl hodně česneku a odešly ze mě asi dva metry tasemnice.

Jak dlouho s nimi plánujete žít?

Tasemnice se dožívají mnoha let, ale vzhledem k tomu, že mi nic nedělají, nevidím důvod,

proč bych se jich měl zbavovat. I když pomocí léků na odčervení by to šlo rychle.

Vajíčko tasemnice jste snědl schválně, co vás k tomu vedlo?

Můj syn studuje medicínu a v jeho učebnici je napsáno, že tento druh tasemnice způsobuje avitaminózu. V posledních desetiletích se ale hodně změnilo. Dnes máme dostatek až nadbytek vitaminů i stopových prvků, a pokud nám paraziti dají cokoli dobrého, ještě se s nimi rádi podělíme. Pochybné údaje přenesené z jedné učebnice do druhé mě vyhecovaly k pokusu, abych ukázal, že tasemnice a střevní paraziti vůbec nejsou nic hrozného.

Před 50 lety ji měl každý druhý člověk a před sto lety úplně každý, stejně jako jiné parazity, jako jsou škrkavka, roup či různí prvoci. Dnes už

si parazity maximálně přivezeme z dobrodružné dovolené. Ale studie ukazují, že jsme to s jejich vymýcením přehnali. Předchozí generace se tedy parazitů zbavovaly, jsem však přesvědčen, že v budoucnu půjdeme opačným směrem.

Co nám to přinese?

Paraziti mohou pomoci při zánětech střev nebo proti alergiím. Podle pozorování mají vesnické děti méně alergií než děti z města a jedním z důvodů tohoto stavu je přehnaná hygiena. S parazity jsme žili miliony let a zvykli jsme si na sebe. Současný výzkum opravdu popisuje pozitivní vliv některých střevních parazitů na naše zdraví.

Budeme tedy místo léků polykat vajíčka parazitů?

Myslím si, že v horizontu několika let budeme určitě izolovat mikroby ze stolice lidí, kteří například netloustnou a nemají alergie, a ty budeme ve formě pilulek polykat. Zaštití to univerzitní studie a bude to mít latinské názvy, takže nebudeme vědět, že se vlastně jedná o stolice našich zdravějších kamarádů. Polykání parazitů je ale ještě daleko.

Jaké vědecké poznatky bychom neměli, kdyby vědci nedělali pokusy na vlastním těle?

Například během první světové války němečtí vědci v Africe přenášeli spavou nemoc z krve zeber a píchali ji sobě a domorodcům. Nakonec zjistili, že trypanozomy nejsou přenosné ze zvířat na lidi a že mezi lidmi koluje jiný druh trypanozom, i když pod mikroskopem vypadají stejně. Současní vědci takto občas testují, třeba jeden anglický kolega měl sennou rýmu a poté, co se infikoval střevními parazity, se jí elegantně zbavil.

Není to riskantní?

Není. Nebezpečné je jezdit velkou rychlostí po našich silnicích, paraziti proti tomu nejsou nic. ■

Autorka je spolupracovnicí Respektu.